

ฉบับที่ ๑๙๑ เดือน มกราคม ๒๕๖๔

วิกฤติการณ์ทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย!

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังมีปัญหามหาวิกฤติคอร์รัปชันเนื่องมาจากการขาดจิตสำนึกด้านคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งเวลานี้จะเห็นได้อย่างชัดเจนดูได้จากผลสำรวจที่พบว่า คนไทยพันธุ์ใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนไทยหรือแม้แต่ปัญญาชนระดับเรียนมหาวิทยาลัยที่ไม่รังเกียจการทุจริตคอร์รัปชัน หากเจ้าหน้าที่ของรัฐมีการทุจริตคอร์รัปชันแต่ทำงานเก่งก็ยอมรับได้...

หากจะมองถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันอย่างร้ายแรงในประเทศไทยแล้ว เห็นว่าเกิดจากสาเหตุหลายประการ อาทิ สาเหตุด้านบุคคล ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีความโลภเห็นแก่ได้ ไม่รู้จักพอ รวมถึงเป็นความเคยชินที่ได้รับ “ค่าน้ำร้อนน้ำชา” จากผู้ที่มาติดต่อราชการ การขาดอุดมการณ์ ขาดจิตสำนึก เห็นแก่ประโยชน์ของพวกพ้อง สาเหตุทางด้านเศรษฐกิจ คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐมีรายได้น้อย ไม่พอใช้จ่าย และจำเป็นต้องรักษาสถานภาพทางสังคมของตนไว้ จึงทำให้ต้องหาทางทุจริตคอร์รัปชัน สาเหตุด้านสังคม คือ ค่านิยมที่ยกย่องคนร่ำรวย และมีแรงจูงใจจากวัตถุนิยม ทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องแสวงหาผลประโยชน์ด้วยวิธีการที่ไม่ถูกต้อง รวมทั้งการสร้างระบบอุปถัมภ์ สาเหตุทางด้านวัฒนธรรม คือ มีการแนะนำสั่งสอนอย่างไม่เป็นทางการให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยอนุญาตให้ผู้ที่มีเงินเดือนน้อยใช้อำนาจและเวลาไปหาผลประโยชน์หรือรายได้เพิ่มเติมได้ รวมถึงมีการจ่ายเงินเพื่อแลกเปลี่ยนกับความสะดวกรวดเร็วหรือบริการที่ดีเมื่อมาติดต่อกับทางราชการ สาเหตุด้านการเมือง เกิดขึ้นจากการรวมกลุ่มระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับนักการเมือง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประเด็นในการใช้จ่ายเงินและการตัดสินใจพิจารณาโครงการต่าง ๆ ของรัฐร่วมกัน ส่งผลให้มีการจัดสรรผลประโยชน์ระหว่างคนสองกลุ่มอย่างลงตัว รวมทั้งมีฐานอำนาจที่ไม่มีบุคคลใดกล้าเข้าไปเกี่ยวข้อง สาเหตุด้านระบบราชการ คือ ระบบการบริหารงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐขาดประสิทธิภาพ เจ้าหน้าที่ของรัฐในระดับสูงมีอำนาจในการอนุมัติหรือการตัดสินใจให้คุณให้โทษ สามารถใช้ดุลยพินิจได้มาก ถือว่าเป็นการผูกขาดอำนาจ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทำดีอาจถูกกลั่นแกล้ง ทั้งทางหน้าที่การงานและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งระบบราชการยังขาดวัฒนธรรมของการส่งเสริมคนดีมีความสามารถให้ปกครองคนไม่ดี ในหลาย ๆ หน่วยงานคนไม่ดีและไม่มีความสามารถ แต่ให้ประโยชน์แก่เจ้านายได้กลับมีความก้าวหน้าอย่างเห็นได้ชัด เจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำผิดในหลาย ๆ กรณีไม่ได้รับการลงโทษ โดยเฉพาะคดีใหญ่ ๆ ซึ่งทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำผิดมีภูมิคุ้มกันทางสังคมมากขึ้น ขณะที่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดีอาจกลายเป็นนายน้อยที่ต้องแพะไฟ สาเหตุในเรื่องกฎหมายและระเบียบ คือ กฎหมายหลายฉบับยังมีช่องโหว่ บางฉบับไม่ชัดเจน ทำให้การทุจริตคอร์รัปชันแทรกตัวอยู่ได้ โดยอาศัยช่องว่างของกฎหมายเหล่านั้น สร้างประโยชน์แก่ตนเองและพวกพ้อง สาเหตุประการสุดท้าย คือ เรื่องการตรวจสอบที่ประเทศไทยของเรามีองค์กรในการตรวจสอบมากมาย แต่เนื่องจากยังไม่มี การตรวจสอบอย่างจริงจัง ทำให้ไม่สามารถช่วยลดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันได้

การคอร์รัปชันปัจจุบันนี้ได้กลายเป็นมะเร็งร้ายของระบบสังคมไทย จะเห็นได้จากปัจจัยและสาเหตุหลายประการข้างต้น ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หากเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ให้ความสำคัญและตระหนักในเรื่องคุณธรรม จริยธรรมเพิ่มมากขึ้น ก็จะเป็นการเพิ่มภูมิคุ้มกันให้เจ้าหน้าที่ของรัฐได้ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม เริ่มจากการสร้างจิตสำนึกคุณธรรมจริยธรรมที่ตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยนำหลักธรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเข้ามาเป็นเครื่องมือในการสร้างจิตสำนึกที่จะนำไปสู่การมีคุณธรรมจริยธรรม เพื่อร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันให้มีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์